Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0418U003612

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-11-2018

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Слободян Тетяна Іванівна

2. Slobodian Tetiana Ivanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 07.00.04

Назва наукової спеціальності: Археологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 06-11-2018

Спеціальність за освітою: археологія

Місце роботи здобувача: Інститут археології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417163

Місцезнаходження: проспект Героїв Сталінграда, 12, м. Київ, Київ, 04210, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.234.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут археології НАН України

Код за ЄДРПОУ: 05417163

Місцезнаходження: проспект Героїв Сталінграда, 12, м. Київ, Київ, 04210, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 64/13, м. Київ, Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.41

Тема дисертації:

1. Поховальний обряд населення Східнокарпатського регіону в ранньоримський час.

2. The funeral rite of the population of Subcarpatian region in Early Roman period.

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена висвітленню етнокультурної ситуації на теренах Східнокарпатського регіону в раннроримський час через призму вивчення поховальної обрядовості. Аналіз поховальних пам'яток цього часу вказує на присутність в даному регіоні гетерогенних етнічних груп, що загалом представляють липицьку, окремі групи дакійської (Закарпаття) та пшеворської людностей. Актуальність теми зумовлена необхідністю вивчення поховальних пам'яток з метою комплексного аналізу комплексів, в тому числі із залученням антропологічних даних, встановлення основних етнічних компонентів у формуванні липицької культури та їх кореляція із синхронними комплексами суміжних регіонів, типологічного аналізу археологічного матеріалу, визначення хронології комплексів та основних хронологічних індикаторів для Східнокарпатського регіону, розроблення та адаптації методики антропологічного аналізу тілопальних поховань. Аналіз поховальних комплексів ранньоримського часу дає підстави вважати, що липицька культура першопочатково формувалась виключно на основі прийшлого з півдня дакійського населення, яке,

переважно за фази B1 (40-70 рр. I ст. н.е.), зазнало тиску з боку пшеворського населення, що мігрувало до регіону з території сучасної Центральної, Східної та Південно-Східної Польщі.

2. The dissertation is devoted to reconstruction of ethno-cultural situation through the research of burial practices. The analysis of funerary sites indicates the presence of heterogeneous ethnic groups, who represent the Lipica and Przeworsk cultures as well as some groups of Dacian's. The lettest mostly found in Transcarpathian region. Lipica culture is one of the major cultures in the Subcarpathian region during the Early Roman period. There is no doubt that the main part of its population came from Dacia and neiborhood regions. However, the question of origin and development of the Lipica culture is still open. There are two basical suggestions, which deal with that issue. The first one is that the Lipica culture was developed on the Dacian component, and subsequently influenced by its immediate neighbors – the Przeworsk and Sarmatian cultures. The second one concerns the point whether it was formed on a multicomponent basis, where the Dacian and Przeworsk components became the main ethnic markers during the genesis of the Lipica culture. The relevance of the research is determined by the necessity of studying funeral sites for the purpose of complex analysis of burials, including the use of anthropological data, identifying of the main ethnic components in the genesis of the Lipica culture and their correlation with synchronous population of neighboring regions, typological analysis of the archaeological data, the definition of the chronology of the burials and the main chronological indicators for the Subcarpathian region, elaboration and adaptation of the method of anthropological and archaeological research of cremations. The analysis is based on the archaeological and anthropological data of 12 burial grounds (185 burials). Typologically 167 instancies of pottery and 302 instancies of grave goods have been identified. For comparison, materials from 55 funeral sites from the territories of Romania, Moldova, Czech Republic, Slovakia and Poland have been included. The investigation of the burials of that time suggests that the population of Lipica culture was originally formed on the basis of the dacian carriers who had came from the south. In particular, the earliest dacian burials are represented by individual graves (Chyzhykiv, Kolokolyn, Rozhnevi Polia) and earliest graves carried out on the cemetery of Bolotnia (from the beginning of the 1st century AD). At the same time, there was a migration of a part of the Przeworsk population from the territory of modern Poland to the east. On the territory of Ukraine, the Przeworsk burials are located somewhat west Bolotnia marshes – on the cemeteries of Hruniv and Zvenyhorod. The earliest of them belong to the second third of the 1st century AD. Most of the discovered graves are dated by the phases B1-B2a, and among them the highest percentage is formed by Przeworsk and heterogeneous burials. Two burials of the sarmatian carriers date back the same period. The mentioned period, probably, marks the powerful migration wave of the Przeworsk population. The analysis of the northern group of burial grounds (Bolotnia, Hruniv and Zvenyhorod) reveals the specific ritual actions that were practiced in the funeral rite by the Przeworsk population of Central, Northern and North-Eastern Poland (Mazovia, Wielkopolska, Kujawy), as well as carriers of the basin territory of the upper and middle Warta (Malopolska, Southeast Poland). The stated cemetries mark the buffer zone, the border area: the Pszeworsk burials and the mixed graves are fixed on the cemetery of Hruniv and Zvenyhorod, whereas in the Bolotnia, which is further east, the percentage of such burials is much smaller comparing to the dacian. The buffer zone is confirmed by the presence of various cultural and variety of items found here. The southern group includes the Verhnia Lypytsia and Zavallia cemetries, which began to function later than the graves of the above mentioned group. From the B1 phase, the Verhnia Lypytsia burial ground began to function, and it was in Zavallia from B2b (2nd century AD). The number of Przeworsk and mixed burials on these southern cemetries is insignificant – eight complexes (10-15%), compared with 50-60% of the Przeworsk graves in Zvenyhorod or Hruniv. Such data confirm that it is the northern cemeteries that designate the border area between the Przeworsk and Lipica populations. In particular, their relative homogeneity in the ethnic aspect can also be a confirmation of the unicomponentness of the Lipica culture population, which was subjected to pressure and influence of the Przeworsk groups, but this influence probably did not have a strong impact.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Терпиловський Ростислав Всеволодович
2. Terpylovskii Rostyslav Vsevolodovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вакуленко Ліана Василівна
2. Vakulenko Liana Vasylivna

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Онищук Ярослав Іванович

2. Onyshchuk Iaroslav Ivanovych

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Толочко Петро Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Чабай Віктор Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.